

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριδῶν

Συνέχεια, ἴδε σ. 71

B'.

Ἡ ἐμφάνισις

Ἡ πρώτη των συνάντησις ὑπῆρξεν ἀληθῶς παράδοξος. Ἐνθους θεωρὸς τῶν καλλονῶν τῆς φύσεως, ἐπιζητῶν ἀείποτε τὰ μεγαλοπρεπῆ θεάματα, ὁ νεαρὸς φυσιοδίφης εἶχεν ἐπιχειρήσει κατὰ τὸ προηγούμενον θέρος ταξίδιον εἰς Νορβηγίαν ὅπως ἐπισκεφθῆ τὰ μονήρη ἐκεῖνα *φισρόθ*, ἔνθα εἰσδύει βαθέως ἢ θάλασσα καὶ τὰ ὄρη μὲ τὰς χιονοσκεπεῖς κορυφάς, ἅτινα αἴρουσι ὑπερνεφῆ τὰ ἄσπια αὐτῶν μέτωπα· κατείχετο πρὸ πάντων ὑπὸ τῆς ζωηράς ἐπιθυμίας ὅπως σπουδάσῃ εἰδικῶς τὸ βόρειον σέλας, τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου. Τὸν συνώδευσα κατὰ τὸ ταξίδιον τοῦτο. Αἱ δύοσις τοῦ ἡλίου πέραν τῶν ἡρέμων καὶ βαθέων *φισρόθ*, ἡ ἀνατολὴ τοῦ λαμπροῦ ἀστέρος ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔθελγον δι' ἀρρητοῦ συγκινήσεως τὴν ψυχὴν του, ψυχὴν καλλιτέχου καὶ ποιητοῦ.

Διαμείναμεν αὐτόθι πλέον τοῦ μηνὸς διατρέχοντες τὴν γραφικὴν χώραν τὴν ἐκτεινομένην μεταξύ τῆς Χριστιανίας καὶ τῶν Σκανδιναυικῶν Ἄλπεων. Ἡ Νορβηγία ἦτο ἡ πατρίς τοῦ τέκνου ἐκείνου τοῦ βορρᾶ, ὅπερ ἔμελλε τοιαύτην νὰ ἔχη ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς μὴ ἀφυπνισθείσης καρδίας του. Εὐρίσκατο ἐκεῖ πλησίον του, ὀλίγα βήματα μακρὰν καὶ ὅμως, μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἢ σύμπτωσις, ἡ θεότης αὕτη τῶν ἀρχαίων, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς προσεγγίσῃ πρὸς ἀλλήλους.

Ἡ πρωϊνὴ λάμψις ἐχρύσου τὰς μακρυνὰς ἀκρωρείας. Ἡ νεαρὰ Νορβηγίς εἶχε μεταβῆ ὀδηγομένη παρὰ τοῦ πατρός της ἐφ' ἑνὸς τῶν ὀρέων ἐκείνων, ἔνθα πολλοὶ μεταβαίνουν, ὅπως εἰς τὸ Ῥίγη τῆς Ἑλβετίας διὰ νὰ ἴδωσι τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἣτις τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἦτο ἐξαισιος. Ἡ Ἴκλέα εἶχεν ἀποσυρθῆ μόνη ὀλίγα μέτρα μακρὰν ἐπὶ ἀπομεμονωμένου ὑψώματος ὅπως καλλίον παρατηρήσῃ τινὰς λεπτομερείας τῆς τοπογραφίας, ὅποτε στραφεῖσα μὲ τὸ πρόσωπον ἀποβλέπον πρὸς τὸ ἀντίθετον τοῦ ἡλίου μέρος διὰ νὰ ἐπισκοπήσῃ τὸ σύνολον τοῦ ὀρίζοντος, εἶδεν οὐχὶ πλέον ἐπὶ τοῦ ὄρους, οὐδ' ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ τὴν εἰκόνα της, τὸ ἄτομόν της διαγραφόμενον λίαν εὐδιακρίτως. Αἴγλη φωτεινὴ περιέβαλλε τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους της δι' ἀπαστραπτούσης στεφάνης, μέγας δὲ κύκλος ἐναέριος ἐλαφρῶς κεχρωματισμένος ὑπὸ τῶν χρωμάτων τῆς ἱριδος περιεκάλυπτε τὴν μυστηριώδη ὄπτασιαν.

Ἐκθαμβος, συγκεινημένη ἐκ τοῦ παραδόξου

θεάματος, διατελοῦσα ἀκόμη ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς λαμπρότητος τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, δὲν παρετήρησεν ἀμέσως ὅτι ἕτερα τις μορφή, κατατομὴ κεφαλῆς ἀνδρικής, συνώδευε τὴν ἰδικὴν της, σκιαγραφία ταξιδιωτοῦ ἀκινήτου ἐνώπιόν της καὶ προσεκτικῶς θεωροῦντος αὐτήν, ὁμοία μὲ τοὺς ἀνδριάντας τῶν ἁγίων τοὺς ὀρθίους ἐπὶ τοῦ λίκου ναοῦ. Ἡ ἀνδρική αὕτη μορφή καὶ ἡ ἰδική της περιεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐναερίου κύκλου. Αἴφνης εἶδε τὴν παράδοξον αὐτὴν ἀνθρωπίνην μορφήν εἰς τὸν αἰθέρα, ἐνόμισεν ὅτι ἦτο παίγιον φανταστικῆς ὄπτασις καὶ ἐξισταμένη ἐποίησε κίνημα ἐκπλήξεως καὶ σχεδὸν τρόμου. Ἡ ἐναέριος εἰκὼν της ἐπανάλαβε τὸ αὐτὸ κίνημα καὶ εἶδε τὸ φάσμα τοῦ ταξιδιωτοῦ φέρον τὴν χεῖρα εἰς τὸν πῖλόν του καὶ ἀποκαλυπτόμενον ὡσεὶ διὰ χαιρετισμοῦ ἐπουρανίου, εἶτα καθιστάμενον βαθμηδὸν ἤττον εὐδιὰκριτον καὶ ἐξαφανιζόμενον ταυτοχρόνως μετὰ τῆς ἰδικῆς της εἰκόνας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαθῶρ, μεταμόρφωσις, ὅτε οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ διέκριναν αἴφνης εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν εἰκόνα τοῦ Διδασκάλου συνοδευομένην ὑπὸ τῶν εἰκόνων τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἡλίας δὲν παρήγαγεν θάμβος μείζον εἰς τοὺς παρευρισκομένους ἀφ' ὅσον εἰς τὴν ἀθάνατον νορβηγίδα παρθένον τὸ θέαμα ἐκεῖνο τῆς ἀνθηλιάσεως ἢ ἡ θεωρία εἶνε γνωστὴ εἰς πάντας τοὺς μετεωρολόγους.

Ἡ ὄπτασία αὕτη παρέμεινεν εἰς τὸ βάθος τῆς μνήμης της ὡς ὄναρ θαυμαστόν. Προσεκάλεσε τὸν πατέρα της μείναντα μόνον εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ὅπισθεν ἀπὸ τοῦ ὑψώματος, ἀλλ' ὅτε αὐτὸς ἔφθασεν ἤδη τὸ πᾶν εἶχεν ἐξαφανισθῆ. Ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν, ἀλλὰ δὲν ἤκουσεν ἄλλο τι εἰμὴ ἀμφιβολίας καὶ σχεδὸν ἄρνησιν ὡς πρὸς τὴν πραγματικότητα τοῦ φαινομένου. Ὁ ἀξιόλογος ἀνὴρ, ἀρχαῖος ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην τῶν διακεκριμένων σκεπτικῶν, οἵτινες ἀρνοῦνται ἀπλούστατα πᾶν ὅ,τι ἀγνοοῦσιν ἢ δὲν ἐννοοῦσιν. Ἡ ἀβρὰ νεᾶνις μάτην διεβεβαίου αὐτὸν ὅτι εἶδε τὴν εἰκόνα της εἰς τὸν οὐρανόν, καθὼς προσέτι καὶ τὴν εἰκόνα ἀνδρός, ὃν ἐξελάμβανεν ὡς νέον καὶ κομψόν τὸ παράστημα· εἰς μάτην διηγήθη τὰς λεπτομερείας τῆς ἐμφάνισεως καὶ προσέθετεν ὅτι αἱ εἰκόνες ἐνεφανίσθησαν αὐτῇ μεγαλειότεραι τοῦ φυσικοῦ καὶ ὅτι ὁμοίαζον πρὸς σκιαγραφίας κολοσσιαίας· ὁ πατὴρ ἐδήλωσεν αὐτῇ μετὰ κύρους καὶ οὐχὶ ἄνευ ἐμφάσεως ὅτι αὐτὸ ἦτο τὸ καλούμενον ὀπτικὴ ἀπάτη παραγομένη

ὑπὸ τῆς φαντασίας ὁσάκις τις δὲν ἐκοιμήθη καλῶς καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἐφήβου ἡλικίας.

Ἄλλὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἰδίας ἐκείνης ἡμέρας, ἐνῶ εἰσηρχόμεθα εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, παρατήρησα νεάνιδά τινα μὲ τὴν κόμην ὀπωσοῦν ἐξηνεμωμένην, ἣτις ἔβλεπε τὸν φίλον μου μετ' εἰλικρινοῦς ἐκπλήξεως. Ἦτο παρὰ τὴν προκυμαίαν, ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ἴστατο ἀκίνητος ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Λῶτ ἢ μεταβληθεῖσα εἰς στήλην ἄλως. Τὴν ἔδειξα εἰς τὸν Γεώργιον ἅμα τῇ ἀφίξει μας εἰς τὸ ἀτμόπλοιο, ἀλλὰ μὲν αὐτὸς ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς αὐτὴν καὶ πᾶρα εἶδα τὰς παρειὰς τῆς νεάνιδος πορφυρομένας ὑπὸ αἰφνιδίου ἐρυθήματος, ἀμέσως δὲ ἀπέστρεψε τὸ βλέμμα καὶ προσήλωσεν αὐτὸ εἰς τὸν τροχὸν τοῦ ἀτμοπλοίου, τὸ ὁποῖον ἤρχιζεν ἤδη νὰ κινῆται. Ἄγνοῶ ἂν ὁ Ἐλπίστος ἐπρόσεξεν. Τὴν πρωίαν οὐδέτερος ἡμῶν εἶχεν ἴδει τι ἐκ τοῦ ἐναερίου φαινομένου, τοῦλάχιστον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ νεάνις εἶχε φθάσει πλησίον μας καὶ ἀπεκρύπτετο ἀφ' ἡμῶν ὑπὸ συστάδος δενδρυλλίων· ἡ προσοχή μας ἐστρέφετο πρὸ πάντων πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀνατολῆς, ἐλκυσμένη ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπείας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Ἐν τούτοις ἀπεχαίρετισε τὴν Νορβηγίαν, ἣν ἐγκατελίμπανε μετὰ λύπης διὰ τοῦ αὐτοῦ κινήματος δι' οὗ εἶχε χαιρετίσει τὸν ἀνατέλλοντα ἡλίον· ἡ ἄγνωστος δὲ ἐξέλαβε τὸν χαιρετισμὸν τοῦτον ὡς ἀποτεινόμενον πρὸς αὐτὴν.

Μετὰ δύο μῆνας ἐν Παρισίοις ὁ κόμης K... ὑπεδέχετο εἰς τὸν οἶκόν του πολυάριθμον ὁμήγυριν προσκεκλημένων, πανηγυρίζων πρόσφατον τινα θρίαμβον τῆς συμπατριωτικῆς του Χριστινῆς Νίλσον. Ἡ νεαρὰ Νορβηγίς καὶ ὁ πατὴρ τῆς, ἐλθόντες εἰς Παρισίους ὅπως διατρίψωσιν αὐτόθι ἐπὶ ἓν μέρος τοῦ χειμῶνος, ἦσαν μετὰ τῶν προσκεκλημένων· ἐγνώριζον ἀλλήλους πρὸ καιροῦ ὡς συμπατριῶται, ἐπεὶ δὲ ἡ Σουηδία καὶ ἡ Νορβηγία εἶνε ἀδελφαί. Ἡμεῖς μετέβαινοντες εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον κατὰ πρώτην φοράν, ἡ πρόσκλησις μάλιστα ὤφειλετο εἰς τὴν πρόσφατον ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου τοῦ Ἐλπίστου ὅπερ ἤδη εἶχε καταστῆ πολὺκροτον. Ὁνειροπόλος, σκεπτικὴ, κεκτημένη τὴν σοβαρὰν ἀγωγὴν τῶν κατοίκων τῶν βορείων χωρῶν, ἀπληστος περὶ τὸ μανθάνειν ἡ Ἰκλῆα εἶχεν ἤδη ἀναγνώσει ἐπανηλειμμένως καὶ μετὰ περιεργείας τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ ὀπωσοῦν δυσνόητον, ἐν ᾧ ὁ νέος μεταφυσικὸς ἐξέθετε τὰς ἀνησυχίας τῆς ψυχῆς του, μὴ ικανοποιουμένης ἐκ τῶν Σκέψεων τοῦ Πασκάλ. Σημειωτέον ὅτι αὐτὴ ἡ ἰδέα πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἶχεν ὑποστῆ εὐδοκίμως ἐξετάσεις τυχούσα ἀνωτέρου ἀπολυτηρίου, παραιτηθεῖσα δὲ τῆς ἰδέας τοῦ νὰ σπουδάσῃ τὴν ἱατρικὴν, εἰς ἣν κατ' ἀρχὰς ἐ-

κλινε, ἤρχισε νὰ ἐγκύπτῃ μετὰ περιεργείας εἰς τὰς ὄλως νέας μελέτας τῆς ψυχολογικῆς φυσιολογίας.

Ὅτε ἀνηγγέλη τὸ ὄνομα τοῦ κ. Γεωργίου Ἐλπίστου, ἐνόμισεν ὅτι εἰσηρχετο φίλος τις ἀγνώστος, ἐμπειπιστευμένος τις σύντροφος τοῦ πνεύματός τῆς. Ἀνεσκήρτησεν ὡσεὶ διασεισθεῖσα ὑπὸ ἠλεκτρικῆς συγκινήσεως. Αὐτὸς δὲ ἦκιστα κοινωνικός, δειλός, στενοχωρούμενος εἰς τὰς συναθροίσεις τῶν ἀγνώστων, μὴ ἀγαπῶν τὸν χορόν, οὐδὲ τὸ παιγνίδιον, οὐδὲ τὰς συνομιλίας, ἔμεινεν εἰς τὴν αὐτὴν γωνίαν τῆς αἰθούσης, πλησίον τινῶν φίλων, ἀδιάφορος πρὸς τοὺς στρόβιλους καὶ τοὺς ἀντιχόρους, καὶ προσέχων μᾶλλον πρὸς δύο ἢ τρία ἀριστουργήματα τῆς νεωτέρας μουσικῆς, μετὰ πολλοῦ αἰσθήματος ἐκτελεσθέντα· ἡ ἐσπέρα ὀλόκληρος παρήλθε χωρὶς νὰ πλησίασῃ πρὸς αὐτήν, ἂν καὶ τὴν εἶχε διακρίνει καὶ ἐξ ὄλης τῆς λαμπρᾶς ὁμηγύρεως μόνην αὐτὴν ἔβλεπεν. Πλέον ἡ ἀπαξ τὰ βλέμματά των συνητηθήσαν. Τέλος, περὶ τὴν δευτέραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν ὅτε ἡ ὁμήγυρις ἐλάμβανε χαρακτῆρα οικογενειακώτερον, ἐτόλμησε νὰ μεταβῆ πλησίον τῆς, χωρὶς ὅμως νὰ τῇ ἀποτεινῆ τὸν λόγον. Αὐτὴ πρώτη ἐλάλησεν ὅπως ἐκφράσῃ μίαν αὐτῆς ἀμφιβολίαν ἐπὶ τοῦ συμπεράσματος τοῦ βιβλίου του.

Κολακευόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐκπλητόμενος περὶ σσότερον διότι, ὡς ἐμάνθανεν, αἱ μεταφυσικαὶ σελίδες τοῦ βιβλίου του ἔσχον καὶ μίαν ἀναγνώστριαν, καὶ μάλιστα ἀναγνώστριαν τοιαύτης ἡλικίας, ὁ συγγραφεὺς ἀπήντησε λίαν ἀδεξίως ὅτι αἱ μελέται του ἦσαν κάπως ὑπὲρ τὸ δεόν σοβαραὶ διὰ μίαν γυναῖκα. Αὐτὴ ἀπήντησεν ὅτι αἱ γυναῖκες, αἱ νεάνιδες, δὲν ἀσχολοῦνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν θεραπείαν τῆς φιλαρεσκείας καὶ ὅτι αὐτὴ ἐγνώριζε τινὰς αἵτινες ἐσκέπτοντο, ἐμελέτων, εἰργάζοντο, ἐσπούδαζον. Ἐλάλησε μετὰ τινος ζήσεως ὑπερασπιζομένη τὰς γυναῖκας κατὰ τῆς ἐπιστημονικῆς περιφρονησεως μερικῶν ἀνδρῶν καὶ ὑποστηρίζουσα τὴν διανοητικὴν αὐτῶν ἐπίδοσιν, δὲν ἐκοπίασε δὲ πολὺ ὅπως ὑπερισχύσῃ περὶ τὸ θέμα τοῦτο, ἀφοῦ ὁ συνομιλῶν μετ' αὐτῆς ἄλλως τε οὐδαμῶς ἦτο ἐναντίος.

Τὸ νέον αὐτὸ βιβλίον, οὗ ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἄμεσος καὶ πολὺκροτος, παρὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀντικειμένου, περιέβαλλε τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργίου Ἐλπίστου δι' ἀληθοῦς αἰγλης ἐπισημότητος καὶ εἰς τὰς συναναστροφὰς ὁ περιφανὴς συγγραφεὺς ἐγένετο δεκτὸς μετὰ ζωηρᾶς συμπαιθείας. Μόλις εἶχον ἀνταλλάξει ὀλίγας λέξεις οἱ δύο νέοι, ὅτε συνέρρευσαν περὶ τὸν Γεώργιον οἱ φίλοι τῆς οἰκίας, ὑποχρεωθῆ δὲ ν' ἀπαντήσῃ εἰς διαφόρους ἐρωτήσεις, αἵτινες διέκοψαν τὴν κατὰ μόναν συνδιάλεξιν των. Εἰς τῶν ἐξοχωτάτων συγχρόνων κριτικῶν εἶχεν ἀκριβῶς γρά-

ψει μακρὸν ἄρθρον περὶ τοῦ νέου συγγράμματος καὶ ἡ ὑπόθεσις τοῦ βιβλίου ἐγένετο αὐτοστιγμῆι τὸ ἀντικείμενον τῆς γενικῆς συνδιαλέξεως. Ἡ Ἴκλέα ἔμεινε κατὰ μέρος. Ἐσθάνετο — καὶ αἱ γυναῖκες δὲν ἀπατῶνται — ὅτι ὁ ἥρωας τὴν εἶχεν ἤδη παρατηρήσει, ὅτι ἡ διάνοιά του ἦτο ἤδη συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἰδικῆς της δι' ἀδιοράτου νήματος καὶ ὅτι ἐνῶ ἀπῆντα εἰς τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον χυδαίας ἐρωτήσεις, ἄς τῷ ἀπηύθυνον, τὸ πνεῦμά του ἀφίπτατο ἤδη μακρὰν

του. Ἡ νεάνις ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ν' ἀκούσῃ μίαν λέξιν, ἕνα ὑπαινιγμὸν οἰονδήποτε περὶ τοῦ ἐναερίου φαινομένου, ὅπερ τοιαύτην εἶχεν ἐμποιήσει εἰς αὐτὴν ἐντύπωσιν, δὲν ἐννόει δὲ τὴν ἐπὶ τούτου σιγὴν καὶ ἐχεμύθειάν του. Μὴ ἰδὼν αὐτὸς τὴν ἀνθηλίαν καθ' ἣν στιγμὴν ἀναπαρίστατο ἡ νεάνις, μὴ ἐκπλαγείς ποσῶς ἐκ φαινομένου ὕπερ πολλὰκις εἶχεν ἤδη παρατηρήσει καὶ ὑπὸ καλλιτέρας μάλιστα παραστάσεις σπουδάσει ἀπὸ τοῦ σκαφιδίου ἀεροστάτου

ΒΙΚΤΩΡ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
Διάδοχος τοῦ Ἰταλικοῦ θρόνου.

τῆς συνδιαλέξεως ἐκεῖνης. Ὁ πρῶτος αὐτὸς ἐνδύμυχος θρίαμβος ἤρκει αὐτῇ. Δὲν ἐπεθύμει ἄλλους. Ἄλλως τε ἐν τῇ μορφῇ αὐτοῦ εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν μυστηριώδη σκιαγραφίαν τῆς ἐναερίου ὀπτασίας καθὼς καὶ τὸν νεαρὸν ἐπιβάτην τοῦ ἀτμοπλοίου τῆς Χριστιανίας.

Κατὰ τὴν πρώτην των ταύτην συνέντευξιν ὁ νέος δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκφράσῃ τὸν ἐνθουσιασμόν του διὰ τὰς θαυμαστάς τοποθεσίας τῆς Νορβηγίας καὶ νὰ διηγηθῇ αὐτῇ τὰ τοῦ ταξιδίου

καὶ μὴ παρατηρήσας τι ἰδιαιτέρον, οὐδὲν εἶχε νὰ εἴπῃ. Ἡ στιγμὴ τῆς ἐπιβίβασεως ὡσαύτως δὲν ἐπῆλθεν εἰς τὴν μνήμην του, καίτοι δὲ ἡ ξανθὴ νεάνις δὲν τοῦ ἐφαίνετο ὅπως διόλου ἀγνωστος, ἐν τούτοις δὲν ἐνεθυμείτο ποῦ ἄλλοτε τὴν εἶχεν ἴδει. Ἐγὼ ὅμως τὴν ἀνεγνώρισα ἀμέσως. Ἐλάλησε περὶ τῶν λιμνῶν, περὶ τῶν ποταμῶν, περὶ τῶν γιόρδ, περὶ τῶν ὁρέων ἔμαθε πρὸς αὐτῆς ὅτι ἡ μήτηρ της εἶχεν ἀποθνήκει νεωτάτη ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, ὅτι ὁ

ΔΕΝ ΕΡΧΕΤΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ !...

πατήρ της προύτιμα τὸν ἐν Παρισίοις βίον ἀπὸ πάντα ἄλλον οἰονδήποτε καὶ ὅτι ἀναμφιβόλως εἰς τὸ ἐξῆς πολὺ σπανίως ἔμελλε νὰ μεταβαίνει εἰς τὴν πατρίδα της.

Ἐκ τῆς ἀξιοσημειώτου ταυτότητος τῶν κλίσεων καὶ τῶν ἰδεῶν, ἐκ τῆς ζωηρᾶς ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ ὑπολήψεως, ἐπῆλθεν ἀμέσως ἡ μεταξύ των σχέσις. Ἀνατεθραμμένη οὖσα κατὰ τὸ ἀγγλικὸν τῆς ἀγωγῆς σύστημα, ἔχαιρεν ἀνεξαρτησίαν πνεύματος καὶ ἐλευθερίαν ἐνεργείας, οἶαν αἱ γυναῖκες ἐν Γαλλίᾳ γινώσκουσι μόνον μετὰ τὸν γάμον, δὲν ἀνεχαιρίζετο δὲ ὑπ' οὐδεμιᾶς τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν, αἵτινες παρ' ἡμῖν φαίνονται προωρισμέναι νὰ προσκτεύσωσι τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν ἀρετὴν. Δύο φίλοι καὶ συνηλικιωτίδες αὐτῆς εἶχον μάλιστα μεταβῆ ἤδη εἰς Παρισίους μόναι ὅπως ἀποπερατώσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν καὶ ἔζων ἁμοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῆς Βαβυλωνῶς αὐτῆς, ἐν πάσῃ ἄλλως τε ἀσφαλείᾳ, χωρὶς ποτε νὰ ὑποπτεύσωσι τοὺς κινδύνους ὧν βρῖθαι δῆθεν ἡ πόλις τῶν Παρισίων. Ἡ νεᾶνις ἐδέχθη τὰς ἐπισκέψεις τοῦ Γεωργίου Ἐλπίστου ὅπως ἠδύνατο νὰ δεχθῆ αὐτὰς ὁ πατήρ της, μετ' ὀλίγας δὲ ἑβδομάδας ἡ ὁμοίότης τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν κλίσεων συνήθουν αὐτοὺς εἰς τὰς αὐτὰς σπουδὰς, εἰς τὰς αὐτὰς ἐρεῦνας, εἰς τὰς αὐτὰς σκέψεις. Σχεδὸν καθ' ἑκάστην μεταμεσημβρίαν παρκαυρόμενος ὑπὸ κρυφίας ἐλξεως διηυθύνετο ἀπὸ τῆς Λατινικῆς συνοικίας πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάνα, ἐξηκολούθει ἐκεῖθεν βλάνων μέχρι τοῦ Τροκαδέρου καὶ διήρχετο πολλὰς ὥρας μετὰ τῆς Ἰκλέας εἴτε ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ εἴτε ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου τοῦ κήπου, εἴτε συμπεριπατῶν μετ' αὐτῆς εἰς τὸ δάσος.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσις ἡ γεννηθεῖσα ἐκ τῆς οὐρανίας ὀπτασίας εἶχε μείνει ἐν τῇ ψυχῇ τῆς Ἰκλέας. Ἐθεώρει τὸν νεαρὸν σοφὸν ἂν οὐχὶ ὡς θεὸν ἢ ἥρωα, τοῦλάχιστον ὡς ἄνδρα ὑπέρτερον τῶν συγχρόνων του. Ἡ ἀνάγνωσις τῶν συγγραμμάτων του ἀρκατουε τὴν πεποιθήσιν ταύτην καὶ τὴν ἐπιηύξησεν ἔτι μᾶλλον ἡσθάνθη καὶ τι πλέον τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς αὐτόν· ἡσθάνθη ἀληθῆς σέβας. Καὶ ἀφοῦ ἐγνώρισεν αὐτὸν προσωπικῶς ὁ μέγας ἀνὴρ δὲν ἐταπεινώθη κατελθὼν ἐκ τοῦ στυλοβατοῦ του. Τὸν εὗρε τόσον ἔξοχον, τόσον ὑπέροχον εἰς τὰς σπουδὰς του, εἰς τὰς ἐργασίας του, εἰς τὰς ἐρεῦνας του, ἐνταυτῷ δὲ τόσον ἀπλοῦν καὶ εἰλικρινῆ, τόσον ἀγαθὸν καὶ ἐπιεικῆ πρὸς πάντας καὶ δραττομένη πάσης προφάσεως ὅπως ἀκούσει νὰ γίνηται λόγος περὶ αὐτοῦ, ἐδέησε ἐνίοτε ν' ἀκούσῃ ἐπικρίσεις ἀντιζήλων τόσον ἀδίκους πρὸς αὐτόν, ὥστε ἤρχισε νὰ τὸν ἀγαπᾷ μετ' αἰσθημάτων σχεδὸν μητρικοῦ. Τὸ αἰσθημα αὐτὸ τῆς προστατευτικῆς στοργῆς εὐρίσκεται ἄρα γε ἐνωρίς, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν νεανίδων ; Ἴσως τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οὕτω πως

τὸν ἠγάπησε κατ' ἀρχάς. Εἶπα, νομίζω, ἀνωτέρω ὅτι κατὰ βάθος ὁ χαρακτῆρ τοῦ φιλοσόφου αὐτοῦ ἦτο κάπως μελαγχολικός, ὑποκείμενος εἰς τὴν μελαγχολίαν ἐκείνην τῆς ψυχῆς, περὶ ἧς ὁμιλεῖ ὁ Πασκάλ, καὶ ἧτις εἶνε οἰονεὶ ἡ νοσταλγία τοῦ οὐρανοῦ. Ἀνεζήτει πράγματι διαρκῶς τὴν λύσιν τοῦ αἰωνίου προβλήματος, τὸ εἶνε ἢ μὴ εἶνε, τοῦ Ἀμλέτου. Ἐνίοτε ἐφαίνετο κατηφῆς, περίλυπος ἕως θανάτου. Ἀλλὰ κατὰ παράδοξον ἀντίθεσιν, ἀφοῦ οἱ ζοφεροὶ αὐτοὶ διαλογισμοὶ ἤθελον ἀναλωθῆ οὕτως εἰπεῖν ἐν τῇ ἐρεύνῃ, ἣν ὁ καταπεπονημένος ἐγκέφαλος δὲν εἶχε δύναμιν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον, ἐπήρχετο εἰς αὐτὸν εἰδὸς τι ἀναπαύσεως, γαλήνης· ἡ κυκλοφορία τοῦ ἐρυθροῦ τοῦ αἵματος ἐνεψύχου τὴν ὀργανικὴν ζώνην του· ὁ φιλόσοφος ἐξηφανίζετο ἀντικαθιστάμενος ὑπὸ παιδίου σχεδὸν ἀφελοῦς, εὐκόλως φαιδρυνομένου, διασκεδάζοντος μὲ ὄλα καὶ μὲ τὸ τίποτε, ἔχοντος σχεδὸν ὀρέξεις γυναικειᾶς, ἀγαπῶντος τὰ ἄνθη, τὰ ἀρώματα, τὴν μουσικὴν, τὴν ὄνειροπόλησιν καὶ δεικνύοντος ἐνίοτε καταπληκτικὴν ἀδιαφορίαν.

Γ.

Εἶναι ἢ μὴ εἶναι.

Ἀκριβῶς ἡ φάσις αὕτη τοῦ πνευματικοῦ βίου του ὑπῆρξεν ἡ συνενώσασα στενῶς τὰ δύο ὄντα. Ἀπολαύουσα τῆς ζωῆς εὐδαιμόνων, εἰς τὸ ἄνθος τοῦ ἔαρος της, βλαστάνουσα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ζωῆς, ψαλτήριον ἀντηχοῦν πάσας τὰς ἀρμονίας τῆς φύσεως ἡ ὠραία κόρη τοῦ Βορρᾶ ὄνειροπόλει ἀκόμη ἐνίοτε τὰς Ἐλφας καὶ τὰς Μοίρας τῆς πατρίδος της, τοὺς ἀγγέλους καὶ τὰ μυστήρια τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, τὰ βαυκαλήσαντα τὴν παιδικὴν ἡλικίαν της· ἀλλ' ἡ εὐσέβειά της, ἡ εὐπιστία τῶν πρώτων ἡμερῶν δὲν εἶχον ἐπισκοτίση τὸ λογικὸν της· ἐσκέπτετο ἐλευθέρως ἀνεζήτει μετ' εἰλικρινείας τὴν ἀλήθειαν καὶ λυπούμενη ἴσως διότι δὲν ἐπίστευε πλέον εἰς τὴν παράδοσιν τῶν ἱεροκηρῶν ἡσθάνετο ἐν τούτοις ἑαυτὴν ἐμψυχουμένην ὑπὸ τῆς ἐπιτακτικῆς ἐπιθυμίας τοῦ διηνεκῶς ζῆν. Ὁ θάνατος ἐφαίνετο αὐτῇ σαληρὰ ἀδικία. Εἰδὲ ποτε ἐπανεβλέπε νοερῶς τὴν μητέρα της ἐκταδὴν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατιῦ κλίνης, ὠραίαν ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας τῶν τριάκοντα ἐτῶν, κοιμίζομένην κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πλήρους τῶν ρόδων ἀνθήσεως εἰς κοιμητήριον χλοερὸν καὶ ἀρωματισμένον, πλήρες ἁμαρτῶν πτηνῶν, αἰφνιδίως διαγραφομένην ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων ἐνῶ ἡ φύσις πᾶσα ἐξηκολούθει ν' ἄδῃ, νὰ θάλλῃ, νὰ λάμπῃ. Οὐδέποτε ἐπανεβλέπε τὸ ὄχρον πρόσωπον τῆς μητρὸς της χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ αἰφνιδίον φρικίας διατρέχουσαν τὸ σῶμά της ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ὅχι, ἡ μήτηρ της δὲν ἦτο νεκρά!

[Μετάφρασις X.]

Ἐπεται συνέχεια